

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет навчально-консультаційний
центр заочної освіти
Кафедра публічного управління та
менеджменту природоохоронної
діяльності

Бакалаврська кваліфікаційна робота

на тему: Якість продукції як фактор підвищення
конкурентоспроможності

Виконав студент 5 р.н. групи У- 51
напряму 6.030601 «Менеджмент»,
Базюк Дмитро Сергійович

Керівник к.е.н., ст.викл. _____
Козловцева Валентина Анатоліївна

Консультант _____
_____

Рецензент к.ю.н., доц. _____
Швидченко Ірина Гергієвна

Одеса 2020

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет навчально-консультаційний центр заочної освіти
Кафедра публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності
Рівень вищої освіти бакалавр
Напрямок 6.030601«Менеджмент»
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

_____ Павленко О.П. _

“06” квітня _____ 2020 року

**З А В Д А Н Н Я
НА БАКАЛАВРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Базюку Дмитру Сергійовичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Якість продукції як фактор підвищення конкурентоспроможності» керівник роботи Козловцева Валентина Анатоліївна, к.е.н., ст..викл., КПУ та МПД,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом закладу вищої освіти від “ 03” квітня 2020 року № 36-С
2. Строк подання студентом роботи 2 червня 2020 року
3. Вихідні дані до роботи матеріали наукових та періодичних видань, статті фахових збірників наукових робіт, матеріали сайтів мережі Інтернет, практичний досвід вітчизняного бізнесу з питань якості продукції як фактор підвищення конкурентоспроможності.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
  - 1) Теоретичні засади стратегії розвитку для об'єкту дослідження з урахуванням виявлених факторів впливу зовнішнього і внутрішнього середовища.
  - 2) Класифікація факторів середовища, представлені теоретичні аспекти та принципи аналізу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища підприємств і організацій.
  - 3) проведено аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища компанії ТОВ «Тренд», аналіз дозволив узагальнити чинники впливу і позначити основні напрямки розробки стратегії для даного підприємства.
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
  - 1) Стратегічний аналіз компанії, показники основних чинників впливу середовища, сформування стратегії компанії, факторів впливу.
  - 2) Сильні / слабкі сторони і можливості / загрози компанії ТОВ «Тренд», а й також оцінка конкурентоспроможності самої компанії, її товарів / робіт /.
  - 3) Аналіз внутрішнього середовища компанії, досліджування матеріально-технічними, оборотними і трудовими ресурсами.
  - 4) Високий рівень конкурентоспроможності в порівнянні зі своїми прямими конкурентами.
  - 5) Вдосконалення внутрішнього середовища підприємства і зниження ризиків, пов'язаних з негативним впливом чинників зовнішнього середовища.
  - 6) Запропонувати заходи щодо вдосконалення внутрішнього середовища підприємства за рахунок вдосконалення якості обслуговування.

6. Консультанти розділів роботи

<u>Розділ</u>	<u>Прізвище, ініціали та посада консультанта</u>	<u>Підпис, дата</u>	
		<u>завдання видав</u>	<u>завдання прийняв</u>

7. Дата видачі завдання 21 квітня 2020 року**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Оцінка виконання етапу	
			у %	за 4-х бальною шкалою
1.	Робота з літературними джерелами	21.04-26.04.20		
2.	1 «Теоретичні основи аналізу зовнішнього і внутрішнього середовища»	27.04-7.05.20		
3.	2 «Аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища компанії ТОВ «Тренд».	8.05-18.05.20		
4.	Рубіжна атестація	11.05-16.05.20		
5.	3 «Розробка стратегії розвитку компанії ТОВ «Тренд»	19.05-30.05.20		
6.	Оформлення роботи	31.05-1.06.20		
7.	Здача роботи на кафедрі	02.06.20		
8.	Перевірка на плагіат	07.06.20		
	Інтегральна оцінка виконання етапів календарного плану (як середня по етапам)			

Студент

(підпис)

Базюк

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Козловцева В.А.

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
ГЛАВА 1 ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ЯК НАЙВАЖЛИВІШИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	7
1.1 Конкуренція – рушійна сила для розвитку організації	7
1.2. Якість продукції як найважливіший фактор підвищення конкурентоспроможності	24
ГЛАВА 2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВО – ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ХЛІБ ТОКМАКА».....	31
2.1. Загальна характеристика підприємства ТОВ «Хліб Токмака»	31
2.2. Порівняльна характеристика конкурентів ТОВ «Хліб Токмака».....	34
2.3 Аналіз факторів, що впливають на якість продукції ТОВ «Хліб Токмака»	37
ГЛАВА 3 ЗАХОДИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОВ «ХЛІБ ТОКМАКА».....	47
3.1 Заходи щодо підвищення якості, що випускається на ТОВ «Хліб Токмака»	47
3.2 Заходи по розширенню асортименту ТОВ «Хліб Токмака».....	51
ВИСНОВОК	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	59

ВИСНОВОК

У ході дослідження було розглянуто сутність і чинники конкурентоспроможності продукції підприємства. Досліджено різні погляди вчених на категорії “конкуренція” та “конкурентоспроможність”. Розбіжності та різноманітність позицій вчених щодо згаданих визначень викликані складністю та комплексністю досліджуваного поняття, а також ототожненням деякими науковцями конкурентоспроможності підприємства та продукції, різними масштабами розгляду конкурентоспроможності та подекуди заміною одного поняття іншим. З метою точної оцінки та комплексного дослідження конкурентоспроможності продукції варто розрізнити параметри та показники конкурентоспроможності. Параметри конкурентоспроможності – в переважній більшості кількісні характеристики властивостей товару, що враховують галузеві особливості оцінки його конкурентоспроможності. Показники конкурентоспроможності – це комплекс критеріїв кількісної оцінки рівня конкурентоспроможності товару, що базуються на відповідних параметрах.

До основних шляхів підвищення конкурентоспроможності можна віднести такі:

- правильно та якісно обґрунтована маркетингова політика фірми;
- створення товару-новинки та підвищення її якісних характеристик; пошук та забезпечення переваг товарів у порівнянні з товарами-субститутами; виявлення переваг і недоліків аналогічної продукції, і використання отриманих результатів;
- оновлення машин та обладнання; постійний контроль за зниженням собівартості товарів;
- покращення якості сервісу та обслуговування; диференціація товарів.

У сучасній ринковій економіці велику увагу приділяють якості і конкурентоспроможності продукції, що випускається.

Підприємства прагнуть до зниження витрат, поліпшення якості продукції, оновлення та розширення асортименту, а значить підвищенню конкурентоспроможності всієї організації.

У першому розділі випускної кваліфікаційної роботи розглянуті поняття «конкуренції», «конкурентоспроможності», «конкурентоспроможності підприємства» – це здатність здійснювати прибуткову господарську діяльність в умовах жорсткої конкуренції. Також були розглянуті п'ять сил, що визначають конкуренцію в галузі, Майкла Портера. Важливим показником є фактори конкурентоспроможності підприємства. Головну роль грає «якість продукції» – це сукупність властивостей товару, що характеризують ступінь його придатності задовольняти певні потреби населення, відповідно до призначення продукції, а також його показники, фактори якості мають теж неабияке значення.

Необхідність контролю якості з метою отримання даних про об'єкт управління відображена в Гості 15467-79: «Управління якістю продукції – встановлення, забезпечення і підтримку необхідного рівня якості продукції при її розробці, виробництві і експлуатації або споживанні, здійснюване шляхом систематичного контролю якості і цілеспрямованого впливу на умови і чинники, що впливають на якість продукції ».

Другий розділ даної роботи присвячена аналізу фінансово-господарської діяльності ТОВ «Хліб Токмака» . Проводиться порівняльна характеристика ТОВ «Хліб Токмака» з конкурентами. Визначається якість продукції ТОВ «Хліб Токмака» шляхом його формують і зберігають факторів з'ясовуємо причини-фактори, від яких залежить продукція ТОВ

«Хліб Токмака», а також негативні чинники, що впливають на підприємство.

Третя глава присвячена заходам з підвищення конкурентоспроможності ВАТ «Коровай». Після проведення аналізу

технологічних дефектів і проведених заходів щодо усунення технологічних дефектів, шлюб знизиться на підприємстві з 13% до 6%.

Хліб – це продукт, який повинен бути реалізований протягом 24 годин, але це не завжди виходить. Для вирішення даного питання керівництво підприємства ТОВ «Хліб Токмака» вирішило ввести в експлуатацію лінію по герметичній упаковці хлібобулочних виробів, в результаті чого хлібобулочні вироби можна реалізовувати протягом 72 годин. За статистикою ТОВ «Хліб Токмака» зворотність хлібобулочних виробів без упаковки складає 15% від обсягу відвантаження. З впровадженням лінії по герметичній упаковці, термін реалізації хлібобулочних виробів збільшиться до 72 годин. В середньому відсоток повернення становитиме 7% від обсягу виробництва. В результаті нововведення, рентабельність продукції також збільшиться з 7,9% до 10,8%.

Також для підвищення конкурентоспроможності підприємства ТОВ «Хліб Токмака» пропонується розширити асортимент продукції, що випускається, в рамках програми «Здоров'я через хліб», і випустити два нових продукти – хліб «Слов'янський», який містить йод і випічка хліба «Хлібці докторські нові », що містять висівки. В ході проведених заходів загальний прибуток від продажу хліба «Слов'янський» складе та хліба «Хлібці докторські нові» складе вищий результат ніж був.

Таким чином, впровадження запропонованих заходів вплине на поліпшення економічних показників підприємства ТОВ «Хліб Токмака», підвищить якість виробленої ними продукції, дозволить підприємству, за допомогою розширення асортименту, зайняти нову нішу на ринку. А значить підвищити в цілому конкурентоспроможність підприємства, що надалі обов'язково вплине позитивно на економічне зростання підприємства ТОВ «Хліб Токмака».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сутність та роль конкуренції в ринковій економіці. Економіка і суспільство. 2016. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/6_ukr/2.pdf.
2. Базилевич В.Д. Економічна теорія. Політекономія. Практикум: навч. посіб. К.: Знання, 2010. 494 с.
3. Портер М.Е. Стратегія конкуренції. К.: Основи, 2009. 390 с.
4. Рудницька М.О. Мікроекономіка: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2008. 360 с.
5. Швед В.В., Яблочников С.Л. Конкуренентоспроможність підприємства та особливості їх визначення в сучасних умовах. Вісник Дніпропетровського університету. 2013. Випуск 7/1. 92-97с.
6. Сутність та роль конкуренції в ринковій економіці. URL: <https://docplayer.net/73404088-Sutnist-ta-rolkonkurenciyi-v-rinkoviy-ekonomici.html>.
7. Адамик В.А. Оцінка конкурентоспроможності підприємства. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2012. № 1. –69-78 с.
8. Грецький Р. Теоретичні підходи до визначення природи та сутності конкуренції. Формування ринкових відносин в Україні. 2015. № 2. 35-38 с.
9. Мочерний С.В. Політекономія: підручник. К. : Вікар, 2005. 386 с.
10. Филлюк Г.М. Конкуренція і монополія в епоху глобалізації: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 404 с.
11. Сутність і значення конкурентоспроможності підприємства. Збірник наукових праць. 2012. URL: http://r250.sudu.edu.ua/bitstream/123456789/52304/7/Zhurba_Sutnist_znachennia_konkurentospromozhnosti%20.pdf.

12. Конкурентна стійкість та ринок: Оцінка конкурентоспроможності як чинник визначення стійкості підприємства на ринку. Легка промисловість. 2003. № 3. 37-58 с.
13. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств : підручник. 3-тє вид., К. : КНЕУ, 2000. 460с.
14. Дослідження сутності та трактування поняття конкурентоспроможності підприємства. 2013. URL: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2013_4_274_282.pdf.
15. Должанський І.З., Загорна Т.О. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. К. Центр навч. л-ри, 2006. 384 с.
16. Сутність та фактори конкурентоспроможності продукції підприємств України. XXI №1. 2017. URL:http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2017/2017_1/9.pdf.
18. Дименко Р. Конкурентні стратегії як засіб забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Економіка розвитку. 2011. № 3(39). 98 с.
19. Методи оцінки конкурентоспроможності продукції. Ефективна економіка № 2. 2012. URL:<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=954>.
20. Довгань Л.Є., Каракай Ю.В., Артеменко Л.П. Стратегічне управління. 2-ге вид. К.: Центр учбової літератури, 2011. 440 с.
21. Башук Г.О. Економіко-інноваційна модель конкурентоспроможності продукції в Україні. Економіка та держава. 2013. № 6.102–106 с.
22. Загородній А.Г., Чубай В.М. Оцінювання конкурентоспроможності інноваційної продукції в процесі вибору інноваційної стратегії підприємства. Фінанси України. 2007. № 1. 99-110 с.
23. М. Юдін «Порівняльна характеристика методів оцінки конкурентоспроможності продукції» Економіст. 2010 №6 с. 40. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekonomist/2010_6/40_42.pdf

29. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
30. Ринок сільгосптехніки: тренди і прогнози на 19-20. URL: <https://www.growhow.in.ua/rynok-silhosptekhniky-trendy-i-prohnozy-na-2019-2020/>.
36. Інформаційний сайт “Бізнес-гід”. URL: <https://bsgt.business-guide.com.ua>

Висновок керівника бакалаврської кваліфікаційної роботи

Студенту Базюку Д.С. було поставлено Метою випускної кваліфікаційної роботи є аналіз основних чинників якості продукції ТОВ «Хліб Токмака» з використанням основних інструментів контролю якості і розробкою комплексу заходів щодо підвищення його конкурентоспроможності. Об'єктом досліджень виступає діюче підприємство ТОВ «Хліб Токмака». Предметом дослідження є підвищення конкурентоспроможності якості продукції, що випускається на ТОВ «Хліб Токмака».

Теоретичною базою проведення дослідження виступили матеріали наукових та періодичних видань, статті фахових збірників наукових робіт, матеріали сайтів мережі Інтернет.

При виконанні бакалаврської кваліфікаційної роботи автор показав достатній рівень знань, виявив вміння працювати з науковою та періодичною літературою, здатність аналізувати досліджувані проблеми та робити висновки за отриманими результатами.

Виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи відповідало поставленим завданням та здійснювалось відповідно до встановленого календарного графіку. Слід відмітити, що робота автора під час виконання дослідження заслуговує оцінки «добре» (82%).

Слід зазначити, що бакалаврська кваліфікаційна робота відповідає завданню та вимогам, які пред'являються до оформлення та змісту, і може бути представлена до захисту, а її автор Базюк Д.С. заслуговує присвоєння кваліфікації бакалавра з менеджменту.

Керівник роботи _____
(підпис)

“ ____ ” _____ 2020 року

Висновок кафедри, циклової комісії про бакалаврську кваліфікаційну роботу

Бакалаврська кваліфікаційна робота. Студент Базюк Д.С.
(прізвище та ініціали)

допускається до захисту даної роботи в Державній екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності
(назва)

Павленко О.П.

_____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2020 року

РЕЦЕНЗІЯ

Бакалаврську кваліфікаційну роботу за темою:
«Якість продукції як фактор підвищення конкурентоспроможності»
студента 5 курсу заочної форми навчання
групи У-51 Базюк Дмитро Сергійович

№п/п	Розділи	Зміст, коментарій до розділу	Відмітка
1	Ознака проекту (роботи)	Реальний	Реальний
		Академічний	
2	Напрямок проекту (роботи)	Інженерний	Інженерний
		Науково-дослідний	
3	Відповідність змісту проекту назві теми	(відповідає, не відповідає)	Відповідає
4	Закінченість дослідження з теми проекту	(так, ні)	Так
5	Елементи наукової новизни	В чому вони полягають	Не має
6	Якість оформлення кваліфікаційних робіт	Відповідність вимогам оформлення (відповідає, не відповідає)	Відповідає вимогам ДСТУ
7	Недоліки у виконаній роботі	Перелік недоліків та зауважень	Деякі орфографічні та пунктуаційні помилки, відсутність деталізації з використанням основних інструментів контролю якості і розробкою комплексу заходів щодо підвищення його конкурентоспроможності.
8	Загальна оцінка	За національною шкалою та шкалою ECTS	Добре (B) 82%

Заслуговує присвоєння кваліфікації «бакалавр з менеджменту»

(пропозиції щодо присвоєння відповідної кваліфікації)

Рецензент

к.ю.н., доц.,

доцент циклу правових

дисциплін кафедри

екологічного права і контролю ОДЕКУ

І.Г.Швидченко

(підпис)

